



P/8206000

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO ZAŠTITE OKOLIŠA
I ZELENE TRANZICIJE

Uprava za procjenu utjecaja na okoliš
i održivo gospodarenje otpadom
Sektor za procjenu utjecaja na okoliš

KLASA: UP/I-351-03/25-09/197

URBROJ: 517-04-1-2-25-10

Zagreb, 22. prosinca 2025.

Ministarstvo zaštite okoliša i zelene tranzicije, OIB 59951999361, na temelju članka 90. stavka 1. Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, broj 80/13, 153/13, 78/15, 12/18 i 118/18) te članka 27. stavka 1. Zakona o zaštiti prirode („Narodne novine“, broj 80/13, 15/18, 14/19 i 127/19) i odredbe članka 27. stavka 3. Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš („Narodne novine“, broj 61/14 i 3/17), na zahtjev nositelja zahvata Likus Energija d.o.o., Bukovački zavoj 2, Zagreb, OIB 85092135744, nakon provedenog postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš, donosi

R J E Š E N J E

- I. Za namjeravani zahvat – sunčane elektrane Birovača 1 i Birovača 2, Općina Donji Lapac, Ličko-senjska županija – nije potrebno provesti postupak procjene utjecaja na okoliš uz primjenu sljedećih mjera zaštite okoliša:**
 1. Tijekom izgradnje, kretanje mehanizacije ograničiti na površinu lokacije zahvata i za pristup lokaciji koristiti postojeće ceste.
 2. Pranje i održavanje strojeva i punjenje mehanizacije gorivom te izmjena ulja i maziva nije dozvoljeno na lokaciji zahvata.
 3. Površine ispod modula održavati mehaničkim metodama ili ispašom, bez primjene herbicida, umjetnih gnojiva i drugih kemijskih sredstava.
- II. Za namjeravani zahvat – sunčane elektrane Birovača 1 i Birovača 2, Općina Donji Lapac, Ličko-senjska županija – potrebno je provesti glavnu ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu.**
- III. Ovo rješenje prestaje važiti ako nositelj zahvata Likus Energija d.o.o., Bukovački zavoj 2, Zagreb, u roku od dvije godine od dana izvršnosti rješenja ne podnese zahtjev za provedbu postupka procjene utjecaja na okoliš.**
- IV. Važenje ovog rješenja, na zahtjev nositelja zahvata Likus Energija d.o.o., Bukovački zavoj 2, Zagreb, može se jednom produžiti na još dvije godine uz uvjet da se nisu promijenili uvjeti utvrđeni u skladu sa zakonom i drugi uvjeti u skladu s kojima je izdano rješenje.**

V. Ovo rješenje objavljuje se na internetskim stranicama Ministarstva zaštite okoliša i zelene tranzicije.

O b r a z l o ž e n j e

Nositelj zahvata Likus Energija d.o.o., Bukovački zavoj 2, Zagreb, u skladu s odredbama članka 82. Zakona o zaštiti okoliša i članka 25. stavka 1. Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš (u daljnjem tekstu: Uredba), podnio je 23. lipnja 2025. godine putem opunomoćenika društva ALFA ATEST d.o.o., Poljička cesta 32, Split, Ministarstvu zaštite okoliša i zelene tranzicije (u daljnjem tekstu: Ministarstvo), zahtjev za provedbu postupka ocjene o potrebi procjene na okoliš sunčanih elektrana Birovača 1 i Birovača 2, Općina Donji Lapac, Ličko-senjska županija. Uz zahtjev je priložen Elaborat zaštite okoliša koji je u lipnju 2025. godine izradio ovlaštenik ALFA ATEST d.o.o. iz Splita, koji ima suglasnost Ministarstva za izradu dokumentacije za provedbu postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš (KLASA: UP/I-351-02/23-08/40; URBROJ: 517-05-1-24-7 od 5. ožujka 2024. godine). Voditeljica izrade Elaborata je Andrea Knez, mag.ing.prosp.arch.

Pravni temelj za vođenje postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš su odredbe članka 78. stavka 1. Zakona o zaštiti okoliša i odredbe članaka 24., 25., 26. i 27. Uredbe. Naime, za zahvate navedene u točki 2.4. *Sunčane elektrane kao samostojeći objekti* Priloga II. Uredbe, Ministarstvo provodi postupak ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš. Osim navedenog, člankom 27. stavkom 1. Zakona o zaštiti prirode utvrđeno je da se za zahvate za koje je određena provedba ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš provodi prethodna ocjena prihvatljivosti za područje ekološke mreže u okviru postupka ocjene o potrebi procjene. Postupak ocjene je proveden jer nositelj zahvata planira izgraditi sunčane elektrane kao samostojeće objekte.

O zahtjevu nositelja zahvata za pokretanjem postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš sukladno članku 7. stavku 2. točki 1. i članku 8. Uredbe o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša („Narodne novine“, broj 64/08), na internetskim stranicama Ministarstva objavljena je 5. rujna 2025. godine Informacija o zahtjevu za provedbu postupka ocjene o potrebi procjene na okoliš sunčanih elektrana Birovača 1 i Birovača 2, Općina Donji Lapac, Ličko-senjska županija (KLASA: UP/I-351-03/25-09/197; URBROJ: 517-04-1-2-25-2 od 3. rujna 2025. godine).

U dostavljenoj dokumentaciji (Elaboratu zaštite okoliša) navedeno je, u bitnom, sljedeće: *Lokacija zahvata je u Ličko-senjskoj županiji u Općini Donji Lapac, na k.č. 1179/1, 1179/3, 1179/5 i 1179/7 k.o. Donji Lapac. Pristup je s južne strane s državne ceste DC218. Planirane su sunčane elektrane Birovača 1 i Birovača 2 svaka instalirane snage oko 4,6 MW. Ukupna površina SE Birovača 1 iznosi oko 3,6 ha, a SE Birovača 2 oko 4,4 ha. Zahvat obuhvaća postavljanje nosive konstrukcije za montažu fotonaponskih panela, izmjenjivača, jedne transformatorske stanice 0,8/35 kV za svaku SE, kablenskog razvoda i ostale potrebne opreme te uređenje internih servisnih putova. Sunčane elektrane ogradit će se žičanom ogradom s vratima. Priključak na elektroenergetsku mrežu planiran je podzemnim kablskim vodom u postojeću TS 35/10 kV Donji Lapac na udaljenosti oko 2 km ili spajanjem u postojeći 35 kV dalekovod na k.č. 1179/7 k.o. Donji Lapac.*

Ministarstvo je u postupku ocjene dostavilo zahtjev (KLASA: UP/I-351-03/25-09/197; URBROJ: 517-04-1-2-25-3 od 3. rujna 2025. godine) za mišljenjem Upravi za zaštitu prirode Ministarstva, Upravi za poljoprivredno zemljište, biljnu proizvodnju i tržište Ministarstva poljoprivrede,

šumarstva i ribarstva, Upravnom odjelu za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša Ličko-senjske županije i Općini Donji Lapac.

Uprava za zaštitu prirode Ministarstva dostavila je Mišljenje (KLASA: 352-07/25-02/300; URBROJ: 517-06-2-2-25-4 od 13. listopada 2025. godine) da za planirani zahvat nije potrebno provesti postupak procjene utjecaja na okoliš i da je za zahvat obvezna provedba Glavne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu. Uprava za poljoprivredno zemljište, biljnu proizvodnju i tržište Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i ribarstva dostavila je Mišljenje (KLASA: 351-03/25-01/223; URBROJ: 525-06/197-25-2 od 24. rujna 2025. godine) da će zahvat imati značajan negativan utjecaj na poljoprivredno zemljište, jer se zahvatom poljoprivredno zemljište kao ograničen resurs namijenjen poljoprivrednoj proizvodnji gubi. Upravni odjel za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša Ličko-senjske županije ni nakon dvije požurnice (KLASA: UP/I-351-03/25-09/197; URBROJ: 517-04-1-2-25-6 od 20. listopada 2025. godine i KLASA: UP/I-351-03/25-09/197; URBROJ: 517-04-1-2-25-8 od 10. studenoga 2025. godine) nije dostavio mišljenje. Općina Donji Lapac dostavila je odgovor (KLASA: 940-01/23-01/1; URBROJ: 2125-7-03-25-26 od 29. listopada 2025. godine) da ne raspolaže sa stručnim kadrom iz predmetne tematike, te ne može dati svoje stručno mišljenje o traženom.

Na planirani zahvat razmotren Elaboratom zaštite okoliša koji je objavljen na internetskim stranicama Ministarstva nisu zaprimljene primjedbe javnosti ni zainteresirane javnosti.

Razlozi zbog kojih nije potrebno provesti postupak procjene utjecaja na okoliš su sljedeći:

Negativan utjecaj na okoliš tijekom građenja u vidu povećane razine buke i vibracija te onečišćenja zraka uslijed prašenja s gradilišta i emisije ispušnih plinova građevinske mehanizacije je lokalni i privremen i stoga ocijenjen zanemarivim i prihvatljivim. Budući da tijekom rada sunčane elektrane nema ni emisija buke ni emisija onečišćujućih tvari u zrak, isključen je negativan utjecaj na razinu buke i kvalitetu zraka tijekom korištenja. Uzimajući u obzir obilježja zahvata i procjene posljedica klimatskih promjena u budućem razdoblju, procjenjuje se da neće biti značajnih utjecaja klimatskih promjena na zahvat ni zahvata na klimatske promjene. Tijekom radova na pripremi terena i izgradnji zahvata doći će do degradacije tla i moguće je onečišćenje tla uslijed nekontroliranih događaja. Međutim, radi se o prostorno ograničenim i privremenim utjecajima koji se mogu smanjiti dobrom organizacijom gradilišta, opreznim korištenjem redovno servisiranih i održavanih radnih strojeva i mehanizacije te primjenom mjera zaštite okoliša 1. i 2. propisanih u izreci Rješenja, i stoga se ne očekuje da će zahvat imati značajan negativan utjecaj na tlo. Na području zahvata je teren ravan i izgradnja zahvata, kojom će se zadržati prirodna konfiguracija terena, neće utjecati na erozivne procese koji bi mogli dovesti do ispiranja tla. Trasa podzemnog kablenskog priključka prati koridor postojeće ceste i zauzeće terena za rov tijekom izgradnje je privremeno jer će se po završetku radova rov zatrpati i površina sanirati. Druga varijanta, priključak na najbliži postojeći nadzemni vod je s aspekta očuvanja tla prihvatljivija jer se radi o priključku uz lokaciju zahvata i bez većih građevinskih radova. Tijekom rada sunčane elektrane do emisije onečišćujućih tvari u tlo može doći samo u slučaju curenja ulja iz transformatora u transformatorskim stanicama, i stoga je planirana ugradnja vodonepropusne sabirne jame za prihvatanje cijele količine ulja iz transformatora čime će se spriječiti njegovo istjecanje u tlo, odnosno okoliš. S obzirom na obilježja zahvata i na to da je na lokaciji zahvata nepogodno tlo za poljoprivrednu proizvodnju, ocijenjeno je da zahvat, uz primjenu propisane mjere zaštite 3. u izreci Rješenja, neće negativno utjecati na poljoprivredno zemljište i poljoprivrednu proizvodnju na susjednim parcelama. Lokacija zahvata je izvan područja zaštićenog u nekoj od devet kategorija zaštićenih područja sukladno odredbama Zakona o zaštiti prirode. Prema Karti kopnenih nešumskih staništa RH 2016., na lokaciji zahvata nalazi se stanišni tip J. Izgrađena i industrijska staništa te mozaik stanišnih tipova C.3.5.3./I.1.8. Travnjaci vlasatog zmijka/Zapuštene

poljoprivredne površine. Izvedbom obje sunčane elektrane doći će do zauzimanja oko 8 ha površine staništa. Mogući utjecaj vezan za gubitak staništa će se, s obzirom na to da stanište na lokaciji sunčanih elektrana predstavlja ciljni stanišni tip, sagledati kroz Glavnu ocjenu. Planirana je gustoća i razmak fotonaponskih modula koja neće trajno i tijekom cijeloga dana zasjenjivati tlo i fotonaponski moduli će biti postavljeni na montažnoj konstrukciji i ispod njih će biti moguće kretanje malih životinja. Povećanje buke i emisije prašine bit će kratkotrajno, samo za vrijeme građenja sunčanih elektrana. Sunčane elektrane nisu izvor buke, vibracija ni emisija tvari koje bi negativno utjecale na bioraznolikost. Uzimajući u obzir u Elaboratu provedenu analizu potencijalnih utjecaja na sastavnice prirode, zaključeno je da zahvat neće imati negativan utjecaj na bioraznolikost. Sunčane elektrane su elementi u prostoru koji odudaraju od okolnih prostornih elemenata i neminovno će doći do promjene u krajobraznoj slici ovog područja, međutim utjecaj zahvata na krajobraz neće biti značajan jer se lokacija ne nalazi na istaknutim reljefnim uzvisinama. Također, uzimajući u obzir karakteristike zahvata i udaljenost od oko 100 m od najbližeg stambenog objekta, ocijenjeno je da zahvat neće imati značajan vizualni utjecaj ni utjecaj na stanovništvo. Lokacija zahvata se nalazi izvan zona sanitarne zaštite izvorišta i izvan područja opasnosti od poplava. Područje zahvata nalazi se na području vodnog tijela podzemnih voda CSGI-18 Una, čije je ukupno stanje ocijenjeno kao dobro, a najbliže vodno tijelo površinskih voda je na udaljenosti većoj od 500 m. Negativan utjecaj na podzemne vode uslijed nekontroliranih događaja tijekom građenja može se spriječiti organizacijom gradilišta u skladu s propisima, što uključuje zabranu skladištenja goriva i uređivanje lokacije za privremeno skladištenje otpada, redovitim servisiranjem i održavanjem radnih strojeva te primjenom svih mjera zaštite od i u slučaju nekontroliranih događaja i mjere zaštite okoliša 2. propisane u izreci Rješenja. Tijekom korištenja zahvata se ne očekuje negativan utjecaj na vode jer tijekom rada sunčanih elektrana ne nastaju otpadne vode. Zahvat neće utjecati na šume i šumarstvo, jer je na lokaciji i u neposrednoj blizini nema šuma. Lokacija zahvata se nalazi unutar lovišta IX/123 Donji Lapac površine 13870 ha i s obzirom na odnos obuhvata zahvata i lovišta je ocijenjeno da zahvat neće imati negativan utjecaj na divljač i lovstvo tijekom građenja i korištenja. Na lokaciji zahvata i u neposrednoj blizini nema zaštićenih kulturnih dobara i s obzirom na obilježja zahvata je ocijenjeno da neće imati negativan utjecaj na kulturno-povijesnu baštinu. Zbrinjavanje svih vrsta otpada tijekom građenja, korištenja i nakon korištenja zahvata osigurat će se sukladno propisima koji reguliraju gospodarenje pojedinim vrstama otpada čime će se utjecaj od otpada svesti na najmanju moguću mjeru. U obuhvatu sunčanih elektrana nije planirana vanjska rasvjeta i zahvat neće imati utjecaj na svjetlosno onečišćenje. Uzevši u obzir obuhvat zahvata i odnos prema postojećim i planiranim zahvatima, da tijekom rada ne dolazi do emisija onečišćujućih tvari u vode i zrak i da ne dolazi do emisija buke, prašine ili vibracije, ocijenjeno je da zahvat neće doprinijeti kumulativnom utjecaju. Slijedom navedenog, uz poštivanje propisa iz područja zaštite okoliša i prirode i primjenu propisanih mjera zaštite okoliša i posebnih uvjeta drugih nadležnih tijela, te s obzirom na obilježja zahvata, ocijenjeno je da zahvat neće imati značajan negativan utjecaj na sastavnice okoliša (izuzev ekološke mreže) i neće doći do značajnog opterećenja okoliša.

Razlozi zbog kojih je potrebno provesti postupak glavne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu su sljedeći:

Prema Uredbi o ekološkoj mreži i nadležnostima javnih ustanova za upravljanje područjima ekološke mreže („Narodne novine“, broj 80/19, 119/23, 87/25 i 123/25) planirani zahvat se nalazi u cijelosti unutar područja ekološke mreže - Područje očuvanja značajno za vrste i stanišne tipove (POVS) HR2000879 Lapačko polje i Područje očuvanja značajno za ptice (POP) HR1000021 Lička krška polja. Prema bazi podataka Ministarstva, na lokaciji zahvata nalazi se ciljni stanišni tip 62A0 Istočno submediteranski suhi travnjaci (*Scorzoneretalia villosae*) POVS-a HR2000879 Lapačko polje. Izvedbom zahvata doći će do gubitka oko 6,9 ha navedenog ciljnog stanišnog tipa. Lokacija zahvata također predstavlja i pogodno stanište za ciljnu vrstu POVS-a HR2000879

Lapačko polje močvarna riđa. Vezano uz utjecaj na ciljne vrste ptica POP-a HR1000021 Lička krška polja, prema bazi podataka Ministarstva, staništa na lokaciji zahvata predstavljaju pogodna staništa pojedinih ciljnih vrsta ptica koju su vezane za otvorena staništa: primorska trepteljka, ušara, zmijar, eja strnjarica, eja livadarka, pjegava grmuša, crvenonoga vjetruša, rusi svračak, sivi svračak i ševa krunica. Budući da će zahvatom na lokaciji sunčane elektrane doći do gubitka ciljnog stanišnog tipa POVS-a HR2000879 Lapačko polje kao i pogodnih staništa za ciljnu vrstu POVS-a HR2000879 Lapačko polje i ciljne vrste POP-a HR1000021 Lička krška polja, ne može se isključiti mogućnost značajnih negativnih utjecaja provedbe zahvata na gubitak ciljnog stanišnog tipa i gubitak pogodnih staništa za ciljne vrste. Vezano uz ciljne vrste navedenih područja ekološke mreže, gubitak površine nije jedini pokazatelj značajnosti gubitka povoljnih staništa i pogodnosti prostora za ciljne vrste, također je moguće uznemiravanje, oštećivanje i stradavanje navedenih ciljnih vrsta. Slijedom navedenog, utjecaji predmetnog zahvata odnose se na potencijalno značajan gubitak, degradaciju i fragmentaciju pogodnih staništa ciljnih vrsta POP-a HR1000021 Lička krška polja i ciljne vrste POVS-a HR2000879 Lapačko polje, kao i gubitak ciljnog stanišnog tipa POVS-a HR2000879 Lapačko polje i u smislu kumulativnih utjecaja s drugim postojećim i odobrenim zahvatima i stoga se u postupku Prethodne ocjene ne može isključiti mogućnost značajnih negativnih utjecaja predmetnog zahvata na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže te je obvezna provedba Glavne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu. Kroz Glavnu ocjenu potrebno je sagledati korištenje prostora (značajnost staništa) planiranog zahvata za ciljne vrste, gubitak ciljnog stanišnog tipa, procjenu utjecaja u odnosu na ciljeve očuvanja i ocjenu kumulativnih utjecaja s izgrađenim i odobrenim (planiranim) zahvatima. U slučajevima kada ne postoje odgovarajući recentni terenski podaci, prilikom izrade studije Glavne ocjene potrebno je napraviti terenska istraživanja populacija ciljnih vrsta/stanišnih tipova područja ekološke mreže na lokaciji zahvata i šire, koje potencijalno mogu biti utjecane zahvatom.

Točka I. ovog rješenja temelji se na tome da je Ministarstvo sukladno članku 81. stavku 1. i članku 90. stavak. 6. Zakona o zaštiti okoliša te članku 24. stavku 1. i članku 27. stavcima 1. i 3. Uredbe ocijenilo, na temelju dostavljene dokumentacije i mišljenja nadležnih tijela, a prema kriterijima iz Priloga V. Uredbe, da planirani zahvat neće imati značajan negativan utjecaj na okoliš uz provedbu mjera zaštite okoliša propisanih u točki I. i stoga nije potrebno provesti postupak procjene utjecaja na okoliš.

Točka II. ovog rješenja temelji se na tome da je Ministarstvo sukladno odredbama članka 90. stavka 4. Zakona o zaštiti okoliša i članka 30. stavka 9. Zakona o zaštiti prirode u okviru postupka ocjene o potrebi procjene provelo prethodnu ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu te nije isključilo mogućnost značajnijeg utjecaja na ekološku mrežu i stoga je potrebno provesti glavnu ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu.

Točka III. ovoga rješenja, rok važenja rješenja, propisana je u skladu s člankom 92. stavkom 2. Zakona o zaštiti okoliša.

Točka IV. ovoga rješenja, mogućnost produženja važenja rješenja, propisana je u skladu s člankom 92. stavkom 4. Zakona o zaštiti okoliša.

Točka V. ovog rješenja o obvezi objave rješenja na internetskim stranicama Ministarstva, utvrđena je na temelju članka 91. stavka 2. Zakona o zaštiti okoliša.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Ovo rješenje je izvršno u upravnom postupku i protiv njega se ne može izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor. Upravni spor pokreće se tužbom Upravnom sudu u Rijeci, Erazma Barčića 5, u roku 30 dana od dana dostave ovog rješenja. Tužba se predaje navedenom Upravnom sudu neposredno u pisanom obliku, usmeno na zapisnik ili se šalje poštom, odnosno dostavlja elektronički.



VIŠA SAVJETNICA

Mateja Gazić

DOSTAVITI:

1. Likus Energija d.o.o., Bukovački zavoj 2, Zagreb (R!, s povratnicom)